

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 " 10 "
1/2 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.
"SOČA" ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu "Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem" in dvakrat v letu "Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez".
Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 7, I. nadstr. v "Goriški Tiskarni" A. Gabršček. Na naročila brez dopolnje naročnine se ne oziramo.
Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uradniškem delu 30 v vrsta. Za sliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

*Vse za narod, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

"Gor. Tiskarna" A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Delovanje državnega poslanca

Alojzija Štrekelj.

I.

"Banca popolare" in 2 milijona K podpore.

Interpelacija poslanca Alojzija Štrekelja in tovarišev na gospoda ministrskega predsednika in finančnega ministra v zadevi bankrotnega zavoda "Banca popolare" v Gorici.

Likvidacijski odbor bivše "Banca popolare" v Gorici je podal v odgovor na poročilo nekaterih listov izjavo v "Corriere Friulano", da je vlada res dala dva milijona kron kot posojilo na nizke obresti za časa treh let.

Novica, da je vlada priskočila s tako ogromno svoto na pomoč bankrotni goriški banki, je zbudila v vsem prebivalstvu nepopisno presenečenje. Za silne in najne potrebe prebivalstva, kakor za oblačenje bede, nakup potrebnega sena, ceste, regulacije rek in potokov, posebno v slovenskem delu goriške dežele, vlada nima nikdar dovolj denarja. Velikokrat bi vlada z majhnimi zneski storila ljudstvu neprecenljivo dobroto, ali vlada pri vsaki priliki trdi, da nima denarja. V zadevi "Banca popolare" pa je šlo za zavod nekaterih špekulantov, ki so s kazni vredno lahkomiselnostjo in brezvestnostjo spravili zavod v propast, a tu je visoka vlada takoj prihitela na pomoč z ogromnim zneskom dveh milijonov kron. Da bi se to zgodilo kakemu slovenskemu zavodu, bil bi od strani visoke vlade gotovo drugačen odgovor, ki bi se nekako tako glasil: "Streng Revision und strenge Bestrafung!"

Toda vsa ta zadeva ni še dovolj pojasnjena. Ni znano, zakaj se je vlada pravzaprav vtaknila tu vmes, pod katerimi pogoji je dala dva milijona kron, in kdo je porok, da bo ta denar vrnjen državnemu blagajni.

Mavrični ptič.

Ceški napisal Julius Zeyer.

Gospodična Adelajda H. je sicer lepa, zelo lepa, če hočete, toda deklamovati ne zna, je rekla gospa z Rottenfelda, ko se je vračala iz družbe pri gospej Wiesenhachovi domov in se ta hip vrgla na mehke blazine svoje ekvipaže. »V največjem patosu je bila najsmehnejša. V ostalem razteza prste tako nemotorno, da je vsaka njena roka kakor grablje. Ali ni to res, gospodična Tereza?«

Gospodična Tereza, družabnica gospe z Rottenfelda, se je smejala, kar jej je dopuščalo grlo. Saj se je smejala tako vselej, kadar je njena gospa blagovolila povedati dovtip. Gospodična Tereza je sedela ves večer skrita in zanemarjena v kotu; dasi jej kljub temu sladk smehljaj ni niti za trenotek izgubil z ustnic, je v duhu ves čas škripala z zobmi. Najraje bi bila ostala doma, toda gospa z Rottenfelda jo je vedno in povsodi trdovratno vlačila seboj. In ključ k tej slabosti? Gospodična Tereza je znala skoro vse evropske jezike, in gospa z Rottenfelda vsakega le nekaj stavkov; toda te je morala vselej vse ugodno namestiti in k temu je potrebovala gospodično Terezo. Dvajsetkrat

Znano je, da je goriška »Banca popolare« zavod nekaterih špekulantov laško-liberalne stranke. »Banca popolare« je imela povsem vrhu še ta namen, pospeševati v deželi ob državni meji tiste strankarske ideale, katere tohnači v javnosti »Corriere Friulano«, ki je dobival od te banke poleg onih irredentovskega društva »Danter Allighieri« glavne vire za svoj obstanek. Glasilo te bankrotne banke je ob enem vzgojilo mlado vojsko »Mazzinijance« v goriški deželi.

In »Banca popolare« sama je šla v izvrševanju svojih strankarskih ciljev tako daleč, da je odpirala z blazno lahkomiselnostjo ogromne kredite ljudem, ki niso dajali prave garancije, toda so bili na prednjih stražah za italijansko stvar. Ali prišel je krah in zgube so ogromne. Kdo je odgovoren za take zgube?

Toda banka se je spuščala proti svojim pravilom tudi v borsne spekulacije, in sicer ne le na papirje, marveč tudi na žito, živež in še posebej na take potrebščine, ki so podvržene za slučaj nenadne vojne velikim skokom v cenah. In patriotje okoli »Banca popolare« v Gorici so bili po zatrdilih svojih ljubih prijateljev v Italiji popolnoma prepričani, da v marcu ali najdalje v aprilu mora priti do vojne naše države, in sicer do vojne na več front. Zato so kar brzojavno igrali na borsah v Italiji. Toda do vojne ni prišlo, ali prišlo je vsled kurznihih diferenc ultimo april do — kraha »Banca popolare Goriziana«.

Člani upravnega sveta so zložili za prva izplačila v par dneh 540.000 kron in dali pozneje baje do 1.500.000 kron garancije tržaški »Banca commerciale«, ki je prevzela likvidacijo.

Jasno je, da so za vse zgube odgovorni člani upravnega sveta in nadzorstva, ki imajo tudi dovolj imetja, da krijejo vse zgube, ki so doslej znane. Ali ista tako je znano, da način, kako je prišla ta banka do tako ogromnih zgub, kliče po kazenskih paragrafihi.

Občni zbor, ki je sklenil likvidacijo, je tudi z vso odločnostjo zahteval, naj pri-

na večer je ogovarjala to drago dušo v najrazličnejših jezikih, razodevaje jej v umetnem polšepetu, da njena neeksistujoča migrena raste ali se manjša. Da so soproge in hčere obogatelih kramarjev, iz katerih so večinoma sestajale njene družbe, gledale na družabnico od zgoraj dol, za to se je gospa z Rottenfelda brigala jako malo; saj jo je tudi ona smatrala za bitje, ki stoji neizmerno nizko pod njo, in zrla na njo nekako tako kakor velike dame renaissance na svoje pritlikavce ali na svoje zamorske sluge.

Toda najbolj žaljivo se je ta večer vedla napram njej gospodična Adelajda; ko se je namreč po deklamovanju vse vsuloh gospodični Terezi, da bi imela tudi ona pristaviti nekaj besed občudovanja kot plačilo za izpiti čaj; toda v svojem dolžnem navdušenju se je spozabila tako daleč, da se je drznila dotakniti se roke gospodične Adelajde. Gospodična Adelajda de H. je bila hči generalova, gospodična Tereza samo družabnica, in njen oče je bil baje diurnist ali nekaj podobnega — lahko je torej vsakemu razumljivo, da je gospodična Adelajda nad take smelostjo vsa ostmela.

»To bitje postaja predrzno!« je mislila skoro na glas in merila ubogo družabnico s tako prezirljivim pogledom, da je njena mlajša sestra, ljubko petnajstletno

de na dan čista in polna resnica ter krivce zadene zaslužena kazen.

Toda čiste in polne resnice še ni, a visoka vlada ni imela nujnejšega opravila, nego da je že zdaj, ko ni še prav nikake sile in potrebe, priskočila na pomoč z 2.000.000 kron bankrotirani »Banca popolare Goriziana«.

Jako zanimavo je dejstvo, da je vlada, ki sicer nima za silne potrebe čisto niti tisočaka, in v dobi sedanjih primanjkljajev ter v dobi, ko ima Turčiji plačati Bosno in Hercegovino, in v času, ko finančni minister povsod iztiče in išče novih davkov, ki prete zadaviti siromašno prebivalstvo, našla kar čez noč 2.000.000 kron za bankrotno banko nekaterih špekulantov, ki so se hoteli obogatiti v nadi, da pride do vojne. Morda to plačilo za italijanske glasove v zbornici 8. junija t. l.?

Z ozirom na vse to vprašamo Njiju ekscelenci gospoda ministrskega predsednika in gospoda finančnega ministra:

1. Ali je res, da je vlada dala bankrotni »Banca popolare Goriziana« večjo svoto na razpolago? Koliko znaša ta svota, pod kakimi pogoji je bila dana in kdo jamči za to, da jo dobi nazaj državna blagajna?

2. Kako more vlada opravičiti ta slučaj z ozirom na nevaren precedens, ki je s tem vstvarjen?

Al. Štrekelj, F. Ivanišević, Iv. Hribar, Dr. Ploj, Rohlek, Jaklič, Dr. Korošec, Fresl, Prodan, Dr. Hajn, Hubka, Ježovnik, Šusteršič, Grafenauer, Gostinčar, Roškar, Hrasky, Dr. Dulibič, Kalina, Biankini, Perič.

II.

Za nakupovanje bikov.

Posl. Štrekelj je stavil poljedelskemu odseku drž. zbora resolucijo, da se primorskim občinam da za dan e p o d p o r e z a n a k u p o v a n j e b i k o v, ker so občine siromašne in ne morejo kupovati istih v inozemstvu, kar bi pa morale vsled novega dež. zakona za povzdigo živinoreje.

dete, napol jokaje zaklicala: »Toda, Adelajda!«

Ko je torej zdaj položila gospa z Rottenfelda na deklamovanje gospodične Adelajde svoje kritično merilo, se gospodična Tereza ni smejala samo, ker je bila to njena dolžnost, ampak tudi iz škodoželjne radosti, in preden je poteklo teden dni, je izvedela po njenem prizadevanju gospica Adelajda besede, govornjene o njej čisto zaupno. Gospodična Adelajda je besnela, kajti nemalo si je domišljala na svoje recitativne vloge in na vabljenost svojih kretenj. Zlasti primerjanje rok z grabljami se jej je zdelo tako surovo strupeno, tako popolnoma nedostojno, da je ed tega časa prezirala gospo Rottenfeldovo iz dna svoje duše. Toda mislila je tudi na maščevanje. Kakor nekdanj Macbeth bodalce, tako je ona neprestano videla grablje, dvigajoče se pred njenimi notranjimi očmi in vspodbujajoče k maščevanju; toda kakor škotski tiran, tako je tudi ona skrivala svoj namen globoko v duši. Če je srečala gospo Rottenfeldovo, se je poljubljala z njo prijateljsko kakor prej, toda v duhu se je tolažila: »Vendar moj čas pride!«

In prišel je.
Gospa z Rottenfelda je bila milijonarka. O njenem soprogu ni govoril nihče, vedelo se je samo, da ima na Smichovu velikansko tovarno, velikanski vrt in hišo

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravištvu.

PRIMOREC" izhaja neodvisno od "Soče" vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1-60.

"Soča" in "Primorec" se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Bolinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriščaku; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Loban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirovska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

III.

Upravna Vipava in Branice.

Posl. Štrekelj je predložil v zbornici resolucijo, s katero se vlada pozivlje, da začne vendar enkrat z uravnavo Branice in Vipave.

Tovariši abiturijenti!

(Konec).

Očitno se nam je, da nima »Sava« društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju nobenega programa. To pač ni res! Ona ima v svojih pravihih kratak, a pomemben program. To točke se glase: 1.) Namen društva je, svobodno-uriselne slovenske akademike na Dunaju kolegijalno družiti. Društvo je nepolitično. 2.) Sredstva za to so: Društvena zborovanja, družabni večeri, čitalnica, knjižnica in predavanja nepolitične vsebine. — To je naš kulturni program. Znano vam je morda, da svobodomiselnost ni identično niti z brezvestvom, niti s prostozidarstvom, da se tudi ne obrača izključno proti katoliški cerkvi — proti njej sploh samo kot proti politični organizaciji, ki je nasprotna svobodi. Pri naravnem programu je treba samo pripomniti, da sino tudi mi »narodno radikalni«, to je, da hočemo braniti pravice svojega naroda in odvrčati vsa sramotjenja, ki ga doletet od strani sovražnih narodov, in to z vso energijo in vsemi svojimi močmi. Brez slavospevcov je baš naše društvo izvršilo lepo narodno delo, ko je s svojim legitimacijskim listkom pridobilo družbi »sv. Cirila in Metoda« dostoj nad 500 K.

»Društvo je nepolitično.« To je obenem naš gospodarski program. Ne vezemo se na nobeno gospodarskih strank, niti na agrarno-konservativno, niti na napredno-industrialno, niti na socialno-demokratsko.

Kdor izmed vas se čuti solidarnega s tem programom in solidarnega z doseda-

in neizmerno mnogo denarja in pa, da je bil za svojo lojalnost in baje za neizmerne državi izkazane usluge »povišan« v plemiški stan.

Toda gospa z Rottenfelda je vživala čisto drugo slavo. Njeni saloni so bili najkрасnejši izmed vseh, v katerih se je shajala plutokracija cele Prage; plesi, zabave in družbe pri njej so bili za celo mesto važni dogodki, da, ponašala se je celo, in to ne neomajšeno, da celo člani »visokega« plesnega prihajajo v družbe, zbirajoče se pri njej. Gospa z Rottenfelda se je odpravljala v Italijo in se nameravala posloviti od svoje zveste družine z velekрасnim plesom in slavnostjo. Za večjo zabavo svojih gostov se je odločila za tako imenovane žive podobe. Čitala je Tomaža Moore, in priljubila se jej je Lalla Rookh. Neki genijalni slikar jej je narisal k temu osnutke in preskrbel vzorce za obleko. Lalla Rookh sama je imela nastopiti šele v četrti in zažuj podobi, ki je bila obenem najlepša; bil je to prizor, v katerem »Lalla Rookh spozna v pevcu Fernamorzu kralja Buharskega, bodočega svojega soproga.« Lallo Rookh je irnela predstavljati gospodična Adelajda in z bleskom svoje krásote dovršiti lepoto slavnosti. Gospodična je sprejela to vlogo z navdušenjem.

(Dalje priložnjic.)

nijn nastopom našega društva, tega vabimo v svojo sredo. Dobrodošel bo vsakdo, ki pride kot dober Slovenec in kot akademik, ki mu svoboda ni prazno doneča beseda, ampak najvišji vzor življenja.

Tovariši! Mnogo vam morda ne more nuditi naše društvo. Gotovo vam bo nudilo zavest, da stvar manjšine ni vedno slabša stvar, da zaničevani, vpljuvani in izdani ideali ostanejo še vedno ideali, dokler ne najdejo ljudi, ki se zanje bojujejo, da beseda »svoboda« še ni identična s pojmi »židov« ali »rodoljub«. Z vsakim zvestim in delavnim članom se povzdigne nivoju društva, to vam bo vedno pred očmi.

Prihodnje leto bo leto bojev, to se lahko že sedaj prorokuje. V prvi vrsti naših interesov stoji vprašanje naše univerze. Kdo izmed vas, tovariši, bi si dal očitati, da za ta naš največji kulturni ideal niti z mazincem ni gani? In vendar, osamljen kod »divjak« je ničla v teh bojih; kot član društva pomeni znatno količino. Tovariši! V bodočih petdesetih letih se odloči bodočnost Avstrije, o moči ali nemoči njenih narodov, o obstanku nas Slovencev. To petdesetletje je naše petdesetletje, mi bomo v njem na braniku naroda, mi bomo imeli odločilno ali vsaj veliko besedo o njegovi zgodovini, mi, sedanji akademiki bomo so-deležni njegove moči ali pa — sokrivi njegovega pogina! — Kdo izmed vas bi se ne bal sodbe zgodovine: »V teh časih je nehal narodno živeti slovenski narod, nek-daj krepak in zaveden, vsled narodne brez-zbrižnosti in samopašnega egoizma njegovega mladega naraščaja.«

Odbor društva svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju. O p o m b a: Kdor želi natančnejših informacij o teh ali drugih točkah, naj se obrne od 1. X. t. l. na odbor »Save«, Dunaj VIII., Laudongasse 25., v počitnicah pa na naslov: Mile Jenko, cand. iur. Litija.

**Pecite, pražite, kuhajte
Pekate, saj se dajo te
okusne testenine na razne
načine pripravljati!**

Družba sv. Cirila in Metoda.

200 × 1000

ali: odgovorimo Roseggerju.

Nemci so nam napovedali boj na celi črti. Niso nam še dovolj odtrgali naše zemlje — niso nam vzeli še dovolj naše de-ce in jo žrtvovali svojemu Molohu. Prišel jim je na pomoč še njihov pesnik Rosegger z znanim pozivom, naperjenim na vse imo-vite Nemce, da naj pokažejo svojo ljube-zen do nemškega naroda z dejanjem na ta način, da naj vsakdo določi iz svoje imo-vine 2000 K za ustanovitev nemških šol ob jezikovnih mejah. Znesek 2000 K naj zapade šele tedaj v plačilo, ako se najpoz-neje v petih letih oglasi 1000 Nemcev, ki so pripravljani žrtvovati vsak po 2000 K v ta namen. Dva milijona K, ki se v ta namen nabereta, bosta zadostovala, da se marsikje utrdi nemška meja. Ne dvo-mimo, da bodo Nemci nabrali ta denar v znane svoje »kulturne« namene.

Rosegger izziva s svojim oklicem naš odgovor, saj ta poziv je obrnjen naravnost proti nam. Ali naj mirno gledamo, kako nam bodo stari naši sovragi trgali kos za kosom naše lepe slovenske zemlje, kako nam bodo odtujali našo deco in iz nje vzgajali janičarje, ki nas bodo še bolj za-tirali nego oni?

Ne, in stokrat ne!

Odgovorimo Roseggerju slovensko! Pozivljamo vse zavedne Slovence, slo-venske denarne zavode in občinske zas-tope, da naj žrtvujejo vsak za ustanovi-tev slovenskih šol ob jezikovnih mejah vsaj po 200 kron. Ta znesek bi se moral vplačati najpozneje v petih letih in je do-tičnik, ki se zaveže, v ta namen žrtvovati 200 K, na svojo obljubo šele tedaj vezan, ako se najpozneje v petih letih zaveže 1000 Slovencev žrtvovati v ta namen po 200 K. Na ta način bi prispevali v zgoraj označeni namen 200.000 kron — za naše skromne razmere veliko vsoto!

Dotične obveznice naj se pošiljajo družbi sv. Cirila in Metoda, ki bo tudi

sprejemala vplačane zneske in jih posebej upravljala. S tem zneskom izdatno ukre-pimo našo mejo, ustanovimo v jezikovno nevarnih krajih nove šole in vsaj deloma prestrežemo delovanje nemškega Schul-vereina.

Slovenke! Slovenci! Pokažimo de-jansko, da ne ljubimo svojega naroda le z besedami! Žrtvujmo imenovani znesek, ki ga bode marsikdo mogel utrpeti; polo-žimo ga domu na oltar!

Sedaj, ko se hočejo naši sovragi s-ponovljeno močjo vreči na naše ozemlje, bodimo si v svesti svoje dolžnosti napram naši domovini.

Slovenci! Slovenke! Ob dvanajsti uri, ko se nam bliža sovražnik, Vas poziv-ljamo, da se ne odtegnete temu pozivu; pokažite dejansko, kako ljuba in sveta Vam je Vaša rodna zemlja, kako svet Vam je Vaš lepo doneči materni jezik! Vsi, ki so Vam blagovitejše razmere, k žrtveniku za dom in očetnjo! — k. —

Pripomba uredništva: Piseec tega članka nam javlja, da prvi podpiše v zgoraj naznanjeni namen pod navedenimi pogoji znesek 200 K; v tem se mu je pridružil tudi še neki drug gospod. Imamo to-rej podpisanih že 400 K. Hkratu nasvetu-jemo, da se naša nova zbirka imenuj Ciril-Metodov obrambni sklad. Iskreno želimo, da bi ta poziv ne ostal glas vpijočega v puščavi. Obistinitvev Ciril-Metodovega o-brambnega sklada bi bila velikega pome-na za naše narodno prizadetje, bila bi kre-pka zavora sovražnim nakanam!

»Slov. Branik«.

Veselica v korist družbe sv. C. in M., katero sta priredila združena odbora moške in ženske podružnice v Gorici na Goriščeku v nedeljo, je vspela prav za-dovoljivo. Lep vrt je bil poln občinstva, ki se je zabaval ob prijetnih zvokih vojaške godbe, ki je svirala pridno tudi slovenske komade. Šaljiva loterija je prinesla raznim obilo lepih dobitkov, sicer pa je bila po za-slugi finance prirejena tako, da je vsak nekaj dobil! Živo je bilo okoli buffeta, gospe in gospodične so kaj pridno prodajale srečke, šopke in razglednice: Pevsko in glasb. društvo je zapelo za prvo pesmijo tudi šopek srbskih narodnih pesmij prav lepo ter želo obilo pohvale. Zvečer se je tudi plesalo. Ves čas je bila dobra udelež-ba. Gmotni uspeh je menda tudi povsem dovoljen. — Prireditvev takšne veselice sta-ne obilo truda in zamude časa. Zato pa gre topla zahvala vsem gospem in gospo-dičnam, ki so se toliko trudile za prosep družbe, zlasti pa gospem: Drufovka, Ko-mac, dr. Faganelova, Musič, Kopač, Bisail, g.čni Koršičevi in mnogim drugim, ki so pomagale zbirati za darom dar domu na altar!

Vsi oni, ki se niso udeležili veselice v prid družbi sv. C. in M., naj se je spomnijo sedaj s primernim darom!

Izkaz darov za podružnično veselico sv. Cirila in Metoda pri Katariniju, ki se je vršila v nedeljo dne 4. julija. (Dalje). Gospod Alojzij Štrekelj, državni poslanec, je daroval 10 K; gospa Ana Gilčvert 4 K; gospod Saunig, trgovec, lepo broko za vodo, eno vazo in dva lepa kozarca s cvetlicami; gospa Mašera, soproga sodni-kova, posodo za sladkor in krasno posodo za biškote; gospod Fiegl, svetnik, 5 K; gospod Zajec, trgovec, žlico, vilice in nož v šatuli; Neimenovani en zavitek vjrtinik; gospa Gabriela Klavžarjeva dve stekleni-ci burgundca; gospod Drašček, sladničar, razno pecivo; gospa dr. Pucova torto; gospica uč. Šturm sladčice; gospa Kopa-čeva pršut; gospa Fonova na Solkanski cesti 2 buteljki asti spumanti; Neimenova-ni žensko torbico; gospe Josipina in Ant. Mozetič 6 K; gospod Novak, brivec, 2 K; gospa Lokar, posavnica v Mirnu, 5 K; gospa Kancler, gospa Jamšek in gospod Podgornik, posestnik, cvetlice; gospa Ko-mačeva pršut in slaščice; gospod Kocjan-čič, veleposestnik v Podgori, 4 buteljke peneče rebule. — Vsem blagim daroval-cem se odbor toplo zahvaljuje.

Za moško podružnico družbe sv. Ci-rila in Metoda v Gorici je izročil blagajni-ku g. dr. Jos. Levpušček, odvetnik v Go-rici znesek 10 K kot najdenino za zlato verižico g. trgovskega pomočnika Uršiča v Gorici.

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja, da je imela od družbenih vžigalic za čas od 1. julija 1908 — 1. julija 1909 — 7.124 K

40 v dohodkov. Najiskrenejša zahvala dru-zbenemu zalagatelju g. I. Perdanu, kakor tudi vsem zavednim slovenskim trgovcem in njih odjemalcem! — Slovenci! Zahte-vajte in rabite povsod družbene vžigalice!

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Renče 2./7. (Volitev župana.) — Danes se je sešlo novoizvoljeno starešinstvo ter izvolilo za župana občeznanega g. Rajmunda Žnidarčič. Novoizvoljeni g. župan, ki je že poprej 2 dobi županoval, bode gotovo skrbel za red v občini.

Po izvolitvi se je na sestanku pri g. županu izmed starešinstva nabralo 10 K za dr. sv. Cirila in Metoda in 10 K za Šolski Dom.

Iz Ajševice. — »Primorski list« se v svoji števil. 26 zaganja pod varstvom dol-gokrilega klerikalizma zopet v našo ve-selico. Očita namreč, da se je pri srečka-nju sleparilo z dobitki. Dobitkom niso zras-tle noge in tudi »očfurali« niso bogve kam. Potom plakatov je bilo naznanjenih 50 dobitkov, a teh je bilo 81, ker so raz-lični darovalci poslali svoja darila prepo-zno in se njihovo število ni zamoglo pra-vočasno imenovati. Dobitki so bili na ve-seliščnem prostoru razstavljeni vidno vsa-kemu, in vsak se je o številu lahko pre-pričal. »Prim. list« je najbrže zamenjal besedo, ker pozabil je, da je pri klerikal-nih prireditvah Marijinih hčera »odfurala« že marsikatera nedolžnost bogve kam. V isti meri prinašajo iz takih veselice mar-sikateri lepe spominčke domov. Kar se ti-če raztrgane obleke, debelega nosa in rdečega ušesa, si Likar-Čubejev klub la-hko potrka na svoje svete prsi, ker napad se je izvršil od tamošnje strani in na istem prostoru, kjer je ta klub doma. Imena on-dotnih napadalcev ima sodnija v rokah in da se ti klerikalni junaki čutijo krive, jam-či to, da so policijo prosili milosti. Nesram-nosti, da je Likar-Čubejev klub napadal celo dekleta, se ne smemo čuditi, ker na-pad na dekleta in celo žene se od strani klerikalcev vrši ne samo pri liberalnih, ampak tudi pri klerikalnih prireditvah. V prvem slučaju trpi pametna ideja, v dru-gem — nedolžnost. — Obračamo se torej do uredništva »Prim. lista«, naj pusti na-še društvo na miru, sicer smo prisiljeni v najkrajšem času postreči omenjenemu klu-bu z raznovrstnimi pikanterijami. —

Domače vesti.

Rodoljubom v vsposdubuj! — Gledé na članek »200×1000 ali odgovorimo Ro-seggerju«, priobčen v »Slov. Braniku«, katerega smo danes ponatisnili, so se za-vezali plačati družbi sv. Cirila in Metoda po 200 K gg. profesorji na goriški gimna-ziji: Mastnak, dr. Ozvald, Povšič in Žnidaršič. — Naj dobe rodoljubni gospodje obilo posnemačev!

Dijaški zbor vabi na pevski ve-čer, ki ga priredi **jutri v sredo, dne 7. ju-lija** na vrtu pri »Zlatem Jelenu«. — Vspo-red: 1. A. Nedved; 2. Dijaška; 3. K. Ma-šek; 4. A. Foerster; 5. Povejte ve planine; 6. A. Nedved; 7. Mili kraj; 8. moški zbor. 9. A. Förchtgott-Tovačovsky; »Sporočilo«, po-je okt. 7. J. Prochazka; »Pomlad«, 8. P. Križkovsky; »Odpadly od srca«, 9. Križ-kovsky; »Utopljenka«, 10. H. Volarič: »Slovenski svet«, moški zbor. Zborovod-ja g. J. Michl. — Prosta zabava.

Začetek ob 8. uri in pol.

Vstopnina za osebo 60 v. — Dijaki 40 v. Z ozirom na to, da je namenjen čisti do-biček za »Dijaško kuhinjo« in »Otroški vr-tec« v Gorici, se preplačila hvaležno spre-jemajo.

K obilni udeležbi vabi dijaški zbor. **Pevski večer** pri »Jelenu« dne 7. t. m. priredijo člani dijaškega zbora iz svo-jega nagiba in na svojo roko, imajoči pred očmi dvojen namen. Želijo namreč s pev-skim znanjem, ki so ga na svoje zado-voljstvo in veselje pridobili v šoli Pev-skega in gl. dr., pripraviti prijateljem slo-vanske pesmi prijeten večer in obenem hočejo priskočiti na pomoč dvema potreb-nima zavodoma, ki oba podpirata šolo vsaki po svoje, to sta dijaška kuhinja in otroški vrtec. Pričakujemo, da naše ob-

činstvo z radostjo pozdravi hvalevredno namero naše zavedne srednješolske mla-dine, jo pobodri v njenem narodnem in do-brodelnem stremeljem, in se v obilnem številu odzove njenemu vabilu. Kjer je mladina in petje, tam je zabava in veselje. Nadejamo se zatorej prijetnega večera šolskemu letu v slovo!

Goriška podružnica »Društva slov. prof. v Ljubljani« priredi dne 8. julija t. l. ob 11. dop. izredni občni zbor pri »Zlatem Jelenu« s sledečim dnevnim redom: 1. zad-nja imenovanja; 2. slučajnosti.

45 ruskih učiteljev in učiteljic pride jutri 7. t. m. v Trst. Iz Trsta dospo najbrže tudi v Gorico.

Osebnost. — Sodni praktikant pri okrožni sodniji v Gorici g. Josip Rojec je imenovan za avskultanta.

Imenovan je za gimnazijskega učite-lja v Gorici realčni suplent dr. Josip Pav-lin. — Rejec, Capuder — Pavlin je im Bunde der Dritte!

Premeščen je gimnazijski učitelj A. Omahl iz Gorice v Solnograd. Za gimna-zijskega učitelja v Gorici je imenovan su-plent v Feldkirchu A. Pfeifauf. — Na re-alko v Gorico pride prof. Iv. Furlani iz Nikolsburga.

Podpirajmo mladino pri njenem stre-mljenju in delovanju: Mladina je naša bo-dočnost!

Občni zbor »društva slov. velepose-stnikov« se bode vršil dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne v hotelu pri »Zlatem Jelenu« v Gorici. — Dnevni red: 1. Volitev nove-ga odbora. 2. Kolonsko vprašanje. 3. Sta-rostno zavarovanje. 4. Vinska kriza. 5. slučajnosti.

Ustanovno zborovanje »Narodno-po-litičnega društva za kobarški okraj« se je vršilo zadnji nedeljo na dvorišču g. Mi-klaviča v Kobaridu. Zbralo se je nad 100 mož iz Kobarida in zastopniki skoraj ce-lega kobarškega okraja. Število navzo-čih zborovalcev bi bilo gotovo trikrat ve-čje, da ni bilo ravno po dolgem času lepo vreme in so imeli mnogo opravila s se-nom po travnikih, za kar se jim je dalo tudi cerkveno dovoljenje, ker je bila ne-delja. Župan g. Gruntar je pozdravil nav-zoče, na kar je pojasnil deželni poslanec g. Gabršček pomen in namen narodno po-litičnih društev v narodnem, gospodar-skem in političnem oziru. Po prebranih pravilih so se ista soglasno odobrila in sklenilo se je članarino po 40 v in po 1 K na leto. V pripravljalni odbor so bili soglasno izvoljeni: Franc Miklavčič, predsed-nik; Ivan Gruntar, Anton Jure-tič, Ivan Miklavčič, Aleksander Urbančič, Ferdinand Volarič, Anton Uršič, Janko Pignatari, Ivan Kodeli (vsi iz Kobarida), Ivan Kurinčič (Sužid); namestniki Andrej Kranjc (Svino), Simon Hrast (Li-vek), Andrej Fratnik p. d. Jake (Idrsko), Andrej Koren p. d. Jehé (Smast) Franc Gomišček (Drežni-ca), Andrej Kranjc p. d. Kofačder (Trnovo), Anton Cenčič (Robič), Jo-sip Gašparut (Sedlo) in Anton La-zar (Breginj). Na predlog g. poslanca Ga-brščeka se je sklenilo soglasno, da naj de-luje ta pripravljalni odbor do prihodnjega občnega zbora in da naj bo tudi pooblaš-čen za vsakojake izpremembe v pravilih, ako se bo te zahtevalo od oblastij. Še pred volitvijo odbora se je vpisalo nad 60 čla-nov. Navzoči zborovalci so z zanimanjem poslušali izvajanja g. poslanca in spoznali veliko korist in potrebo takega politične-ga društva za cel kobarški okraj. Po kon-čanem dnevnem redu je govoril g. posla-nec še o položaju v deželi, povedal marsi-katero bridko resnico, katero so si poslu-šalci dobro vtisnili v srce in katera bo go-tovo plodonosno vplivala na razvoj in na uspešno delovanje tega novega politične-ga društva za kobarški okraj. Temu druš-tvu želimo mnogo uspehov in še tri nove brate v naših gorah.

Rodoljubl! pridite vsi jutri zvečer k »Jelenu«!

Ljubeznostni na državnem kolodvo-ru v Gorici s slovenskimi potniki. — V ne-deljo ponoči je šel k blagajni neki Sokol iz Radovljice, da si kupi listek 2. razreda. Zadej sta stala dva Laha, ki sta nekaj go-drnjala potem pa začela kričati, da Sokol ni šel do blagajne po pravi strani. Gospo-dična, ki je delila vozne listke, je bila na to kričanje tako prijazna, da je zaprla So-ko'a vratica pred nosom ter poklicala ce-

redarja. No, redar je prišel pa se pre-
prika, da Sokol noče nobenemu nič hu-
dega, sploh da je čisto miren ves čas ter
da hoče imeti le vozni listek, po katerega
je šel do blagorodne gospodične čisto po
pravi strani. Gospodična je ostala z dol-
gim nosom, ker je morala dati Sokolu le-
po dostojno vozni listek. Ona dva neum-
na laška kričanja pa sta se blamirala, ker
sta mislila, da izzoveca kak škandal, pa
se jima ni posrečilo. Sokol je govoril se-
veda slovensko, kar pa menda ni bilo všeč
nekaterim uslužbencem, ki so hrulili nanj
po nemško. To nam je sporočil nekdo, ki
je bil navzoč. — Vše takó nestranno po-
stopanje s Slovenci je sad Wieserjeve go-
nje proti Slovincem. Treba bo začeti še
čisto drugačen boj s tem človekom in oho-
limi nemškimi uslužbenci na državnem ko-
lodvoru.

Prosimo ob tej priliki vsakega Slo-
vencu, kateremu se zgodi kaj od strani teh
judij na kolodvoru, da nam to nemudoma
sporoči.

Kukavica se je pisal neki oberčuk v
Podgori. Baj je ta Kukavica prikukala na
svet v Ljubljani. — V Podgori je igral
mladi čuk veliko ulogo; bil je tudi učitelj
»zvrnanja« v telovadnem odseku. Delo
mu ni prav dišalo, ali v katoliških druš-
tvih »delati«, to pa. Visoko so ga čislali ču-
kovski generali. On je znal dobro izrabiti
to dopadajenje, katero so imeli nad njim.
Prav po ljubljansko je zabavljaj »liberal-
cem«, zbog česar je raste v milosti pri
klerikalnih voditeljih in deležen je bil se-
veda tudi škofovega blagoslova. Kukavica
pa je zavratna ptica in izgine, da se je ne
vadi. Tudi ljubljanske kukavice ni več v
Podgori. Odšla je ta »dika« podgorskih
čukov; na raznih krajih pa manjka za
njim denarja, baje par sto svetlih kronic.
Opeharil jih je pa pobegnil. — Stara res-
nica, da so po klerikalnih društvih doma
sane sleparije in lumparije.

Kdor hoče prebiti lep večer, naj pride
v sredo zvečer k »Jelenu«!

V Grgarju so žegnali pred kratkim
katoliško društveno bandero. Baj je bil
požegnan posebej tudi bas, ki je
potem prav močno krulil, ko je g. nunc
peljal celo svojo bando v oštarijo. — Dru-
gače prepoveduje krčmo, ali tu pa jih je
peljal kar sam; najbrže je šal tudi za pi-
javo. Mogoče se je skazal tako, kakor zad-
njič donberški Lovro Točobran, ko je v
hudih protialkoholnih časih plačal fantom
kar 62 litrov vina.

Čisti dobiček »Pevskega večera« je
namenjen za »Dijaško kuhinjo« in »Otro-
ški vrtec« v Gorici!

Iz Orleka. — Ni res, da bi bilo dru-
štvo »Draga« propadlo, če ni bilo pevo-
vodje V. T., ker ta je le moj namestnik. Ni
res, je moral Rustja odkuriti v slovo.
Res pa je, da bi bilo društvo »Draga« po
odhodu učitelja P. propadlo, ako je ne bi
bil rešil jaz R., kakor je tudi res, da sem
odšel 13. junija iz Orleka zato, ker mi je
bilo skrbeti za nastanitev visokosti in
spremistva. Josip Rustja, predsednik. —
To na dopis iz Orleka dne 26. jun.

Shod štrajkovcev v Ajdovščini je bil
zopet 4. t. m. Navzoči so bili vsi. Govoril
je Jaklič. Razpoloženje je enako onemu
prvi dan.

Obilo kresov je gorelo na predvečer
praznika sv. C. in M. po gorah, hribih in
dolinah. Posebno lep je bil kres na Kalva-
riji nad Podgoro. Več kresov je bilo vi-
deči tudi sinoči. — Tolmin je bil večeraj na
praznik sv. C. in M. v zastavah.

Bicikelj je ukradel nekdo iz veže Pod-
gornikove gostilne na poti proti »Bajti«.

V Sesslanu pri Devinu je sedaj okoli
100 kopalniških gostov, samih premožnih
judij, ki radi lepo v miru uživajo dobrote
narja.

**Ne bodimo hladnokrvni napram pri-
reditvam mladine!**

Na Preserjih pri Rihemberku se je
mašala dne 27./6. 09 mala vsota denarja na
cesti. Izgubil naj se oglasi v Rihember-
ku — Vas št. 346, kjer jo vdobi, ker se jo
drugači izroči po preteku postavnega ro-
ka družbi sv. Cirila in Metoda.

Sokolski vestnik.

Sokoli na Opčinah.

Kaj takega še ni bilo na Opčinah! O-
bital se je velik sokolski praznik, bil pa je
nepričakovano veličasten, doživeli smo

izredno pomembno manifestacijo sokolske
ideje na Opčinah.

Z vsemi vlaki dopoldne so prihajali
gostje z južno in z državno železnico. Od
sokolskih društev so bila zastopana delo-
ma korporativno, deloma po deputaciji: iz
Istre: Pulj, Buzet in Pazin. Goriška: Sol-
kan, Gorica, Ajdovščina, Prvačina, Miren
in Črniče. Kranjska: Ljubljana, Kranj (Go-
tenjski Sokol), Radovljica, Jesenice, Ško-
fja Loka, Tržič in Idrija. Štajersko: Celje.
Od drugih društev omenjamo: Pevsko
društvo »Zorislava« iz Sezane in »Zvon«
iz Opčin v narodnih nošah, kolesarsko dr.
»Balkan« in tržaško akademično društvo
»Balkan« iz Trsta. Poleg teh so bila zastop-
ana tudi mnoga druga društva iz Trsta,
Istre in Goriške. N. D. O. je nameravala
prirediti skupen odhod, ki je pa bil — mi-
slimo da povsem brez potrebe — prepo-
vedan.

N. D. O. je prodala mnogo listkov za
štrajkujoče v Ajdovščini.

Popoldne se je zbiralo občinstvo; ne-
štete množice vseli slojev.

Točno ob 3. in pol se je uredil spre-
vod. Naprej je bilo 6 kolesarjev v sokol-
skem kroju, potem 8 Sokolov na konjih, za
tem 26 mož broječa sokolska godba iz
Buzeta, na to 270 Sokolov v krojih in 48
članov mladega sokolskega naraščaja ter
slednjič društva »Zvon« iz Opčin, »Zori-
slava« iz Sezane, koi rsko društvo
»Balkan« iz Trsta in konečno nepregled-
ne množice. Ob obeh straneh ceste je tvo-
rilo ljudstvo spalir, ter navdušeno pozdra-
vljalo Sokole, osobito pa mladi sokolski
naraščaj. Viharje navdušenja pa je izzvala,
ko je godba zasvirala »Naprej zastava
slave!«

Veselični prostor je bil ogromen trav-
nik, na katerem se je vršila slavnost, ali
ni bil prevelik. Ko so se Sokoli ustavili na
telovadišču, je stopil na oder dr. Rybar,
starosta tržaškega Sokola, navdušeno poz-
dravljen. Povzel je besedo ter pozdravil
brate Sokole in neštete goste.

Prvi pozdrav je veljal Sokolom iz Istre.
Nadaljni bratom iz središča, iz bele Ljub-
ljane, potem njim iz romantične Gorenj-
ske, iz zelene Štajerske in solnčne Gori-
ške. — Nadaljeval je, kako butajo sovra-
žni valovi ob to obrežje, ali razbijejo se ob
zavednosti in trdne volje naroda, ki biva
na tej obali. Za sedaj še — dragi bratje —
vas nismo mogli sprovesti v mesto doli,
ali če se bomo tako množili in
npredevali, pride čas, ko vas
bomo mogli ob slični priliki
sprovesti tudi v mesto. — Prvi je
odzdravil v imenu štajerskih Slovincov
brat dr. Serbec, ki je izvajal in v vzneše-
nih besedah pripovedoval, kako je te dni
ves slovenski svet z občudovanjem zrl na
brate v Trstu.

Na to je govoril tajnik Sokolske zve-
ze brat Kajzelj. Še nikdar nismo — je vs-
klikal — pozdravljali bratov tako prir-
čno, kakor danes primorske Sokole kakor
neustrašene boritelje in zmagovalce na
najvažnejši postojanki. Današnje slavje je
dokaz, da ima naš narod zvesto stražo, ki
jej sme zaupati. Vsklikati morem s pesni-
kom: Mi ustajamo in vas je strah! Na mi-
sel mi prihajajo besede pesnikov, ki so
se ravno te dni toliko ponavljale: Buči,
buči, morje Adrijansko — bilo si in boš
slovansko! Naše geslo bodi: naprej, vedno
naprej in nikdar nazaj! Ni treba praviti,
da so bili vsi govori spremljani od vihar-
jev navdušenja.

Telovadba je jako ugajala. Sokoli so
želi obilo priznanja in zaslužene pohvale.
Posebno je bil deležen priznanja naraščaj.
Nastopile so tudi telovadkinje, 64 po šte-
vilu. Viharno so bile pozdravljene. Žele so
obilo aplavza.

Veselica na to je bila res prava ljud-
ska veselica. Kakor se je komu zljubilo,
so se zgrupirali ljudje pod drevesi, za gr-
movjem ter okoli po travniku. Zvečer je
zažarel v svetlobi nebrojnih balončkov
cel travnik, bil je lep prizor. Slišalo se
petje, veselo razpoloženje je plalo med ob-
činstvom, bil je krasen dan, ne pozabi ga
nikdo, kdor je bil navzoč.

Navzočih je bilo obilo tudi z Goriške-
ga, precej tudi iz Gorice. Goriških Soko-
lov je bilo v kroju 42.

Bratje Sokoli! V nedeljo v Radovlji-
co! Na Opčinah so pokazali naši bratje iz
Kranjske, da računamo pri naših priredit-
vah lahko na sodelovanje od njihove

strani in vsled tega je naša dolžnost, da se
odzovemo vabilu Sokola v Radovljici v
čim večjem številu ter zletimo v nedeljo
na njegovo slavnost, da prisostvujemo
razvitju društvenega prapora. Svoji k
svojim! Bratje med brate!

In vezji, ki nas vežejo medsebojno,
bodo še močnejše. Kdor je Sokol, kdor je
prijatelj sokolskega razvoja, naj se ne po-
mišlja temveč odločno sklene: V nedeljo
v Radovljico! Kdor se še ni prijavil br.
Podgorniku, naj ne odlašaja več in sicer ra-
di prenočišč, ki jih bo drugače težko do-
biti vsled velike udeležbe od drugod; Go-
ričani se namreč odpeljemo že v soboto
ob 6¹/₂ z brzovlakom.

Zveza narodnih društev.

Narodno izobraževalno društvo za
Rožno dolino in Starogoro priredi dne 1.
avgusta svojo prvo veselico. Pri tej ve-
selici nastopijo tudi Sokoli. Vsa ona dru-
štva, ki še niso odgovorila na okrožnice,
doposlane jim od društva, so vljudno na-
prošena za odgovor, da se sestavi vspor-
red. Odbor.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Tečaj za čevljarje v Ajdovščini je bil
zaključen v nedeljo. Navzoč je bil pri za-
ključku tajnik trgovsko-obrtne zbornice
g. Bizjak in g. župan in deželni poslanec
Kovač. Razstava izdelkov iz tega tečaja
je bila jako lepa; ogledalo si je razstavo
mnogobrojno občinstvo.

**Oglas gledé podaje napovedi za od-
mero občne pridobnine** v smislu zakona
z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220
za priredbeno dobo 1910-1911 v nepo-
srednje državnem mestu Trstu in okolici,
v pokneženi grofiji Goriški in Gradiščan-
ski ter v mejni grofiji Istrski. Po §. 39 za-
kona z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št.
220 o neposrednih osebnih davkih se ima
občno pridobnino, ki je v prvem poglavju
imenovanega zakona urejena, odmeriti na-
podstavi napovedi, katere morajo podati
davku podvrženi posamezniki. Pozivljajo
se torej vse one stranke, ki izvršujejo v
neposrednje državnem mestu Trstu in v
okolici, v pokneženi grofiji Goriški in Gra-
diščanski, ter v mejni grofiji Istrski kako
obrt, ali se pečajo s kakim drugim opravi-
vilom, ki donaja dobiček, ter so zato v
smislu §. 1 imenovanega zakona podvrže-
ne občni pridobnini, da sestavijo vestno in
kakor najbolje vedo, resnično napoved za
priredbeno dobo 1910-1911, ter da jo, ali
pismeno izročijo ali ustmeno javijo v času
od 1. julija do 1. avgusta 1909, pristojni
davčni oblasti I. stopnje c. k. davčnima
administracijama v Trstu. — Odnosno c.
k. okrajnim glavarstvom ali onim c. k.
davkarijam, ki se nahajajo v krajih, kjer
ni c. k. okrajnega glavarstva. Tiskovine
za napovedi dobé se brezplačno pri na-
vedenih oblastvih in uradih. Stranke, ki
žele podati svoje napovedi ustmeno na za-
pisnik, se pozivljajo, naj pridejo v lastnem
interesu radi poznejšega navala strank
prej ko mogoče k pristojni davčni oblasti
I. stopnje, odnosno v bližnjo c. kr. davka-
rijo, da oddajo svoje ustmene napovedi.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Na kratko
smo omenili debato o nujnem predlogu
poslanca Metelka o manjšinskih šolah v
deželah češke krone. Prvi je govoril češki
radikalec Lisy. Češki realist dr. Drtina je
naglašal, da ima vsak narod pravice za-
htevati, da se mu zagotovi njegov narodni
obstoj. Za 30.000 čeških otrok na Češkem
ni nobenih šol, za 70.000 otrok je treba
vzdrževati privatne šole, za Nemce pa se
ustanovljajo šole, ako je le par za šolo go-
dnil otrok. To je krivica, ki jo je treba od-
praviti. Vsem narodom naj se dajo enake
pravice in naj se vsakemu zagotovi svo-
boden kulturni razvoj. Govorili so še po-
slanci Ceplinski, Jaroš in dr. Herold, na
kar se je razprava prekinila.

Tekom seje so bili vloženi ti-le nujni
predlogi: Poslanec Roškar o zgradbi že-
lezne Purkla-Št. Lenart-Ptuj-Rogatec-
Brezice, poslanec Pišek o ureditvi zemlji-
ških davkov, posl. Grafenauer o spremem-
bi označbe »občevaini jezik« v »materni

jezik« pri bodočem ljudskem štetju in o
prodaji živinske soli, posl. Fresl o draginji
moke, posl. Benkovič pa o ustanovitvi tr-
govinske in obrtne zbornice za Spodnje
Štajersko.

Pogajanja radi opustitve obstrukcije
v poslanski zbornici se utegnjejo najbrže
razbiti. Položaj pa je odvisen od pogajanj
med Slovenci in Lahi glede pravne fakul-
tete v Trstu. Danes ali jutri se odloči, ali
bo zbornica še delovala to poletje ali pa
bo odgodena.

Cesar o obstrukciji v parlamentu. —
Pri otvoritvi turske železnice je govoril
cesar z nekaterimi poslanci; kakor poroča
»Salzburger Volksblatt«, je rekel cesar
proti posl. Stejnwenderju, da to, kar se
sedaj godi v zbornici, je prava
sramota!

Razne vesti.

Otvoritev turske železnice se je izvr-
la 5. t. m. na slovesen način. Navzoč je
bil tudi cesar. V odgovoru na pozdrav že-
lezniškega ministra Wrba je rekel, da bo
nova železnica kar največ pripomogla h
gospodarskemu napredku. Med poslanci,
ki so bili predstavljeni cesarju, je bil tudi
posl. Hribar.

V Aleksandriji so ustanovili »Jugo-
slovanski klub«. To bo tudi nekako pod-
porno društvo; gojilo bo izobrazbo, pre-
davanja itd. V društvu so Slovenci, Hr-
vatje, Srbi in Bulgari.

Brzovlak je raztrgal blizu Ljubljane
Hrvata Juraja Brozoviča, poleg njega je
obležal smrtno ranjen Grgo Jeličič in To-
mo Kralič; ta dva sta umrla, ko so ju nesli
v bolnišnico.

Ljubljanski Nemci razglašajo, da za-
čno takoj z zidanjem nemškega gledališča,
ker imajo v ta namen, s cesarjevim darom
vred, 700.000 K denarja.

Drugi protialkoholni kongres v Ljub-
ljani se je obnesel prav dobro. Udeležba
je bila jako obilna.

V Pulju je bil 4. t. m. velik shod za
hrvatske šole.

Abdul Hamid pod obtožbo. — Mlado-
turški odbor je sklenil, da mora priti od-
stavljeni sultan Abdul Hamid na vsak na-
čin pod obtožbo.

Konec »veleizdajniškega« procesa?
— Kakor javlja »Pokret«, je imel senat v
»veleizdajniškem« procesu konferenco z
državnim pravdnikom Accurtijem. Na tej
konferenci je državni pravdnik Accurti
javil, da po dosedanjih rezultatih dokazil-
nega postopanja ne bode več mogel vzdr-
ževati obtožbe radi »veleizdaje« in da bo
z ozirom na to moral modificirati obtožni-
co v toliko, da bo osumljence tožil samo
radi zločina po § 65. k. z. (motenje javnega
miru in reda) in radi zločina po § 300 k. z.
(ščuvanje proti državnim organom). Viš-
ji državni pravdnik pl. Vencaž je nasproti
temu izjavil, da se pod vsakim pogojem
mora vzdržati obtožba proti 6 glavnim ob-
tožencem (Adamu Pribičeviću, Valerijanu
Pribičeviću, I. Oresčaninu, V. Lukaču, N.
Miliču, in G. Živkoviču), dočim bi se naj
proti ostalim 47 obtožencem omejila ob-
tožba na ščuvanje proti hrvatski narodno-
sti. Na dalje se je na konferenci razprav-
ljalo o dokumentih, ki jih je predložil glav-
ni svedok Gjorgje Nastič. Konstatiralo se
je, da je večina dokumentov, ki jih je Na-
stič porabil v svoji brošuri »Finale«, po-
narejenih.

Književnost.

Janeza Trdine zbrani spisi. VI. knjiga.
Bajke in povesti. Še nenatis-
njene. Cena broš. K 2'50, vez. K 3'50, po
pošti 20 v več. Bajke in povesti Trdinove
so zanimive, zato širom znano berilo. Tu
pa se podajajo nove bajke in povesti, še
nenatisnjene, po katerih rado seže naše
pridno čitajoče občinstvo.

Engelbert Gangl. Zbrani spisi za mla-
dino I. Izdalo in založilo društvo za zgra-
bo učiteljskega konvikta. Cena 1 K, s po-
štino 16 v več. Lepi pripovedni spisi so
obseženi v tej knjigi, katero toplo priporo-
čamo. Prodaja se vse te knjige tudi v Ga-
brščekovi knjigarini.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

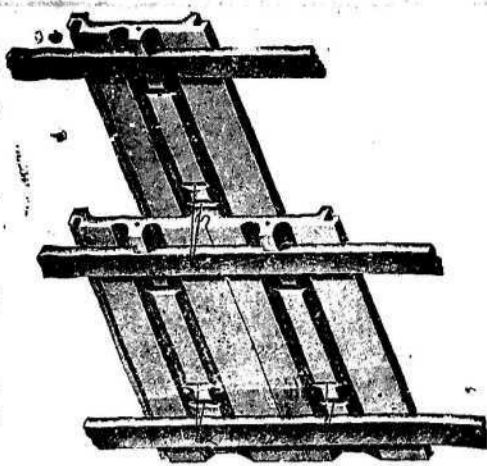
„Sistem MARZOLA“ (Strangalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črni o impreguirani.

■ Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ■

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kroge, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina
Franc Souvan sin.
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu števil. 22
v Ljubljani.

Dobro izvežban zidarski polir

se sprejme

pod ugodnimi pogoji.

Akordantje za izkopavanje zemlje kakor tudi zidarski akordantje dobijo delo pri R. Smielowski, stavbenik Rimska cesta št. 16 v Ljubljani.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

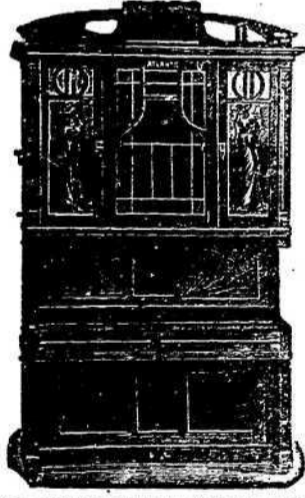
— Igra kakoršenkoli komad točno in lepo. —

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren - Gorica

ulica Teatro.

Denar prihrani kdor kupi izdelano pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobno na šipe in platno, ogledala
zima in platno.

Pozor!

Dne 14. julija t. l. se prodaja na javni dražbi v Gorici

hiša

s prav dobro idočo gostilno
„Triglav“.

Ista leži blizu državnega kolo-
dvora. — Kogar veseli gostilna, ima
zdaj lepo priliko kupiti isto pod ugod-
nimi pogoji.

Zglasiti se je omenjeni dan na
sednji pritličje št. 7.

Proda se

skoraj nov, dobro igrajoč
gramofon

po jako nizki ceni.

Več se izve v Kanalu v gostilni
na Gradu.

Proda se

dobro vpeljana gostilna
v sredini mesta.

Krasni lokaji in hlev za živino.

Natančneje se izve v na-
šem upravnistvu.

Dobro hranjen komplet biljard
Seifert i sinovi

se ceno prodaja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“
v Ljubljani.

Proda se 2 hiši z vrtom

v sredini mesta.

Natančneje se izve Riva
Castello št. 13 ali pa Mo-
rellijeva ulica 9.

Odda se takoj v najem

pod dobrimi pogoji

stara dobro vpeljana jedilna prodajal-
na s trafiko in mostno tehniko, na jak-
lepem prostoru, obstoječa od leta 1848.
Poleg tudi veliki prostori za magazine.
Ponudbe so pošiljati na naslov:

Anton Šapla, Šturje - Ajdovščina

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za sukna

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franko.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

Nz občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.— — Reser vni z aklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.